Rabbi Akiva: From Pauper to Anti-Welfare Crusader?

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

1. Midrash, Vayikra Rabbah 35:6 (and see Chagigah 9b)

א"ר אחא: צריכים ישראל לחרובא, עבדון תתובא. אמר ר' עקיבא: יאה מסכנותא לברתיה דיעקב כערקא סומקא ברישא דסוסיא חיורא. Rabbi Acha taught: When Israel needs to subsist on carobs, they repent. Rabbi Akiva said: Poverty is good for the daughter of Yaakov, like a red lace on the head of a white horse.

2. Talmud, Pesachim 112a

שבעה דברים צוה רבי עקיבא את רבי יהושע בנו: בני! אל תשב בגובהה של עיר ותשנה, ואל תדור בעיר שראשיה תלמידי חכמים, ואל תכנס לביתך פתאום כל שכן לבית חבירך, ואל תמנע מנעלים מרגליך, השכם ואכול בקיץ מפני החמה ובחורף מפני הצינה, ועשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות, והוי משתדל עם אדם שהשעה משחקת לו.

Rabbi Akiva instructed his son Rabbi Yehoshua in seven matters: My son! Do not sit and study at the peak of the city; Do not live in a city led by Torah scholars; Do not enter your house suddenly, and certainly your friend's house; Do not let your feet be without shoes; Rise early and eat in the summer due to the sun, and in the winter due to the cold; Make your Shabbat like a weekday, rather than need others; Work in partnership with someone who is succeeding now.

3. Avot d'Rabbi Natan 1 6

לא נפטר מן העולם עד שהיו לו שולחנות של כסף ושל זהב ועד שעלה למטתו בסולמות של זהב. היתה אשתו יוצאה בקרדוטין ובעיר של זהב. אמרו לו תלמידיו רבי ביישתנו ממה שעשית לה! אמר להם הרבה צער נצטערה עמי בתורה:

They said: He did not pass away until he had tables of silver and gold, and he ascended to his bed with ladders of gold. His wife had tunics and an *ir shel zahav*. His students said: Our master, you have embarrassed us with what you have made for her! Rabbi Akiva replied: She endured great pain with me, for Torah.

The challenge of Rabbi Akiva's narratives

4. Talmud, Nedarim 50a

ר' עקיבא איתקדשת ליה ברתיה דכלבא שבוע, שמע כלבא שבוע אדרה הנאה מכל נכסיה, אזלא ואיתנסיבה ליה. בסיתוא הוה גנו בי תיבנא הוה קא מנקיט ליה תיבנא מן מזייה. אמר לה: אי הואי לי, רמינא ליך ירושלים דדהבא! אתא אליהו אידמי להון כאנשא וקא קרי אבבא, אמר להו "הבו לי פורתא דתיבנא, דילדת אתתי ולית לי מידעם לאגונה!" אמר לה ר' עקיבא לאנתתיה: חזי גברא דאפילו תיבנא לא אית ליה!

אמרה ליה: זיל הוי בי רב. אזל תרתי סרי שנין קמי דר' אליעזר ור' יהושע. למישלם תרתי סרי שנין, קא אתא לביתיה, שמע מן אחורי ביתיה דקאמר לה חד רשע לדביתהו, "שפיר עביד ליך אבוך, חדא דלא דמי ליך, ועוד שבקך ארמלות חיות כולהון שנין!" אמרה ליה: אי צאית לדילי, ליהוי תרתי סרי שנין אחרנייתא! אמר, "הואיל ויהבת לי רשותא, איהדר לאחורי!" הדר אזל, הוה תרתי סרי שני אחרנייתא. אתא בעשרין וארבעה אלפין זוגי תלמידי...

Rabbi Akiva had kiddushin with the daughter of Kalba Savua. Kalba Savua heard, and he vowed she would not benefit from his property. She went and married him. In the fall they slept in the straw storage area, and she picked straw from his beard. He told her, "If I had it, I would give you a Yerushalayim shel zahav!" Eliyahu came and appeared as a person and called at the gate, saying, "Give me a little straw, for my wife has given birth and we have nothing on which she could lie." Rabbi Akiva told his wife, "See, this man even lacks straw!"

She said to him: Go learn in yeshiva. He went before Rabbi Eliezer and Rabbi Yehoshua for twelve years. After twelve years were complete, he came home. He heard, from behind his house, a wicked person saying to his wife, "Your father has done well to you. First, [Rabbi Akiva] is not like you. Second, he left you a living widow all these years!" She replied: If he would listen to me, he would learn for another twelve years! [Rabbi Akiva] said, "Since she has permitted me, I will turn back!" He went back, and learned for another twelve years. He arrived with 24,000 pairs of students...

5. Talmud, Ketuvot 62b-63a

ר"ע רעיא דבן כלבא שבוע הוה, חזיתיה ברתיה דהוה צניע ומעלי, אמרה ליה "אי מקדשנא לך, אזלת לבי רב?" אמר לה: אין. איקדשא ליה בצינעה ושדרתיה. שמע אבוה, אפקה מביתיה, אדרה הנאה מנכסיה.

אזיל יתיב תרי סרי שנין בבי רב. כי אתא אייתי בהדיה תרי סרי אלפי תלמידי, שמעיה לההוא סבא דקאמר לה, "עד כמה קא מדברת אלמנות חיים?" אמרה ליה: אי לדידי ציית, יתיב תרי סרי שני אחריני! אמר, "ברשות קא עבידנא!" הדר אזיל ויתיב תרי סרי שני אחריני בבי רב. כי אתא, אייתי בהדיה עשרין וארבעה אלפי תלמידי... שמע אבוה דאתא גברא רבה למתא, אמר: איזיל לגביה, אפשר דמפר נדראי! אתא לגביה, א"ל "אדעתא דגברא רבה מי נדרת?" א"ל: אפילו פרק אחד ואפי' הלכה אחת. אמר ליה, "אנא הוא." נפל על אפיה ונשקיה על כרעיה ויהיב ליה פלגא ממוניה.

Rabbi Akiva was a shepherd for Ben Kalba Savua. His daughter saw that Rabbi Akiva was tzanua and good, and she asked him, "If I would accept kiddushin from you, would you go to yeshiva? "He replied, "Yes." They held kiddushin secretly, and she sent him to yeshiva. Her father heard, evicted her from his home and vowed that she could not benefit from his property.

Rabbi Akiva went and sat in yeshiva for twelve years. When he returned, he brought with him twelve thousand students. He heard an elderly man say to her, "How long will you remain in living widowhood?" To which she replied, "If he would listen to me, he would stay another twelve years!" Rabbi Akiva said, 'I am doing this with permission!' He returned and sat in yeshiva for another twelve years. When he returned, he brought 24,000 students with him... Her father heard that a great man had come to the city, and he said, "I will go to him, and perhaps he will nullify my vow." He came to Rabbi Akiva. Rabbi Akiva asked him, "Did you intend this vow even if he would become a great man?" To which he replied, "Even if he would learn one chapter, or one halachah!" Rabbi Akiva said, "I am he." Ben Kalba Savua fell on his face and kissed his foot and gave him half of his assets.

6. Avot d'Rabbi Natan I 6

מה היה תחלתו של ר' עקיבא. אמרו בן ארבעים שנה היה ולא שנה כלום. פעם אחת היה עומד על פי הבאר אמר "מי חקק אבן זו?" אמרו לו: המים שתדיר נופלים עליה בכל יום. אמרו לו: עקיבא, אי אתה קורא "אבנים שחקו מים" (איוב יד:יט)? מיד היה רבי עקיבא דן ק"ו בעצמו - מה רך פסל את הקשה, דברי תורה שקשין כברזל על אחת כמה וכמה שיחקקו את לבי שהוא בשר ודם! מיד חזר ללמוד תורה. הלד הוא ובנו וישבו אצל מלמדי תינוקות. א"ל: רבי, למדני תורה! אחז רבי עקיבא בראש הלוח ובנו בראש הלוח...

בכל יום ויום היה מביא חבילה של עצים, חציה מוכר ומתפרנס וחציה מתקשט בה. עמדו עליו שכניו ואמרו לו "עקיבא, אבדתנו בעשן, מכור אותן לנו וטול שמן בדמיהן ושנה לאור הנר!" אמר להם: הרבה ספוקים אני מסתפק בהן - אחד שאני שונה בהן, ואחד שאני מתחמם כנגדן, ואחד שאני ישן בהם:

עתיד רבי עקיבא לחייב את כל העניים בדין, שאם אומרים להם מפני מה לא למדתם תורה, והם אומרים מפני שעניים היינו, אומרים להם, "והלא רבי עקיבא עני ביותר ומדולדל היה!" ואם אומרים מפני טפינו, אומרים להם, "והלא רבי עקיבא היו לו בנים ובנות." אלא אומרים להם: מפני שזכתה רחל אשתו: בן ארבעים שנה הלך ללמוד תורה סוף שלש עשרה שנה לימד תורה ברבים.

What was Rabbi Akiva's beginning? They said: He was forty years old, and he had not learned at all. Once he was standing by a well and he asked, "Who carved this stone?" They told him, "The water which continually falls upon it, daily." And they said to him, "Akiva! Have you not read (Job 14:19), 'Stones were eroded by water?'" Immediately, Rabbi Akiva drew a logical inference for himself: If the soft can carve the hard, then how much more so could words of Torah, which are hard as iron, carve my heart of flesh and blood! Immediately, Rabbi Akiva sought to study Torah.

He and his son went and sat by the schoolteachers, and he said, "My master, teach me Torah!" Rabbi Akiva gripped the top of the board and his son gripped the other end of the board...

Each day Rabbi Akiva would bring a bundle of wood. Half he would sell to support himself, and the other half he would use for his own needs. His neighbors complained, saying to him, "Akiva! You have destroyed us with smoke! Sell the wood to us, and purchase oil with the money and study by the light of a lamp!"

He replied, "I meet many needs with the wood; I use part to study, part to warm myself and part on which to sleep." Rabbi Akiva will make paupers liable for judgment [in Heaven], for when they are asked, "Why did you not learn Torah" and they reply, "Because we were poor," they will be told, "Rabbi Akiva was exceptionally poor and destitute!" And when they say, "We had children," they will be told, "Rabbi Akiva had sons and daughters." But they will say: It is because of the merit of his wife Rachel. Rabbi Akiva went to study Torah when he was forty years old. After thirteen years he taught Torah publicly.

7. Questions

- How did Rabbi Akiva come to learning?
- When did Rabbi Akiva go to learn?
- Was Rabbi Akiva with his family while learning?
- Did Rabbi Akiva have children when he went to learn?

From poverty to wealth

8. Talmud, Shabbat 127b

ת"ר: הדן חבירו לכף זכות, דנין אותו לזכות. ומעשה באדם אחד שירד מגליל העליון ונשכר אצל בעל הבית אחד בדרום שלש שנים. ערב יום הכפורים אמר לו "תן לי שכרי ואלך ואזון את אשתי ובני," אמר לו "אין לי מעות," אמר לו "תן לי פירות," אמר לו "אין לי," "תן לי בהמה," "אין לי," "תן לי כרים וכסתות," "אין לי." הפשיל כליו לאחוריו והלך לביתו בפחי נפש.

לאחר הרגל, נטל בעל הבית שכרו בידו, ועמו משוי שלשה חמורים - אחד של מאכל ואחד של משתה ואחד של מיני מגדים - והלך לו לביתו. אחר שאכלו ושתו, נתן לו שכרו. אמר לו:

- "בשעה שאמרת לי 'תן לי שכרי' ואמרתי 'אין לי מעות,' במה חשדתני?" אמרתי שמא פרקמטיא בזול נזדמנה לך ולקחת בהן.
  - "ובשעה שאמרת לי 'תן לי בהמה' ואמרתי 'אין לי בהמה,' במה חשדתני?" אמרתי שמא מושכרת ביד אחרים.
  - "בשעה שאמרת לי 'תן לי קרקע' ואמרתי לך 'אין לי קרקע,' במה חשדתני?" אמרתי שמא מוחכרת ביד אחרים היא.
    - "ובשעה שאמרתי לך 'אין לי פירות,' במה חשדתני?" אמרתי שמא אינן מעושרות.
    - . ובשעה שאמרתי לך "אין לי כרים וכסתות," במה חשדתני? אמרתי שמא הקדיש כל נכסיו לשמים.

אמר לו, "העבודה! כך היה - הדרתי כל נכסי בשביל הורקנוס בני שלא עסק בתורה, וכשבאתי אצל חבירי בדרום התירו לי כל נדרי, ואתה כשם שדנתני לזכות המקום ידין אותך לזכות."

Our sages taught; One who judges another for the side of merit, they judge him for merit. Once, a man descended from the upper Galil and was hired by a landowner in the south for three years. On the eve of Yom Kippur, [the worker] said to him, "Pay me, and I will go support my wife and son." "He said, "I don't have any money." "Give me produce." He said, "I don't have." "Give me land." "I don't have." "Give me an animal." "I don't have." "Give me pillows and cushions." "I don't have." [The worker] threw his property over his shoulder and went home, depressed.

After the holiday, the landowner brought his salary, along with three donkey loads – one of food, one of drink, and one of delicacies – and went to [the worker's] home. After eating and drinking, he paid him. He said to him:

- When you said "Pay me," and I said, "I don't have money," what did you suspect of me?
  - o I said: Perhaps you came across inexpensive merchandise, and you bought it with your money.
- And when you said "Give me an animal," and I said, "I don't have an animal," what did you suspect of me?
   I said: Perhaps it is rented out.
- And when you said "Give me land," and I said, "I don't have land," what did you suspect of me?
  - o I said: Perhaps it is rented out to others.
- And when I said "I don't have produce," what did you suspect of me?
  - o I said: Perhaps it is untithed.
- And when I said "I don't have pillows and cushions," what did you suspect of me?
  - o I said: Perhaps he had dedicated all of his property to Heaven.

He said: By the Temple service! So it was – I had vowed all of my property because my son Hyrcanus was not studying Torah, and when I came to my friends in the south they repealed all of my vows. Because you judged me for merit, may Gd judge you for merit.

9. Talmud, Nedarim 50a-b

מן שית מילי איעתר רבי עקיבא: 1) מן כלבא שבוע, 2) מן אילא דספינתא דכל ספינתא עבדין ליה מין עינא, זימנא חדא אנשיוה על כיף ימא, ימא אתא הוא אשכחיה, 3) ומן גווזא דזימנא חדא יהיב ארבעה זוזי לספונאי אמר להו 'אייתי לי מדעם' ולא אשכחו אלא גווזא על כיף ימא, אתיוה ליה אמרו ליה 'עביד מרנא עליה,' אישתכח דהוה מלי דינרי, דזימנא חדא טבעת ספינתא וכולי עיסקא הוה מחית בההוא גווזא..., 4) ומן אשתו של טורנוסרופוס, 6) ומן קטיעא בר שלום.

Rabbi Akiva became wealthy from six sources: (1) Kalba Savua; (2) The ram of a boat – on every boat they made a sort of treasure chest, and once they left it on the shore and he found it; (3) A chest – for once he gave four zuz to sailors and told them, "Bring me something," and they found nothing but a chest along the shore. They brought it and told him, "Wait on it," [but] he found that it was full of coins, for once a boat had sunk and they had put all of their merchandise in that chest... (4) A matron; (5) The wife of Turnus Rufus; (6) Ketia bar Shalom.

How does Rabbi Akiva spend his wealth?

10. Talmud, Shabbat 59a-b

. "ולא בעיר של זהב" - מאי "בעיר של זהב"? רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן ירושלים דדהבא, כדעבד ליה רבי עקיבא לדביתהו. "And not with a city of gold" – What is "with a city of gold"? Rabbah bar bar Chanah cited Rabbi Yochanan: A Jerusalem of gold, as Rabbi Akiva made for his wife.

11. Talmud, Shabbat 128a

הרי שהיו נושין בו אלף מנה ולבוש איצטלא בת מאה מנה, מפשיטין אותו ומלבישין אותו איצטלא הראויה לו. תנא משום רבי ישמעאל ותנא משום רבי עקיבא: כל ישראל ראויין לאותה איצטלא.

If someone owes 1000 maneh, and he is wearing fancy clothing worth 100 maneh, they should remove it from him and clothe him in garb more suitable for him. It was taught in the name of Rabbi Yishmael and Rabbi Akiva: All Israel is worthy of such fancy clothing!

12. Mishnah Maaser Sheni 5:9

מעשה ברבן גמליאל והזקנים שהיו באין בספינה, אמר רבן גמליאל "עשור שאני עתיד למוד נתון ליהושע ומקומו מושכר לו, עשור אחר שאני עתיד למוד נתון לעקיבא בן יוסף שיזכה בו לעניים ומקומו מושכר לו."

Once, Rabban Gamliel and the elders were coming on a boat. Rabban Gamliel said: "The tithe I will measure out is given to Yehoshua [as maaser rishon] and its place is rented to him. Another tithe I will measure out is given to Akiva ben Yosef to acquire it for the needy, and its location is rented to him."

13. Kallah 1:21

אמרו עליו על ר' טרפון שהיה עשיר גדול, ולא היה נותן מתנות לאביונים. פעם אחת מצאו עקיבא, אמר לו "רבי, רצונך שאקח לך עיר אחת אמרו שתים?" אמר לו הן. מיד עמד ר' טרפון ונתן לו ארבעת אלפים דינרי זהב, נטלן ר' עקיבא וחילקן לעניים. לימים מצאו ר' טרפון, אמר לו, "עקיבא, היכן העיירות שלקחת לי?" תפסו בידו והוליכו לבית המדרש, והביא ספר תהלים והניחו לפניהם, והיו קורין והולכין עד שהגיעו לפסוק זה, "פזר נתן לאביונים צדקתו עומדת לעד קרנו תרום בכבוד," עמד ר' טרפון ונשקו על ראשו...

They said of Rabbi Tarfon that he was very wealthy, and he did not give to the needy [appropriately]. Once, Akiva found him, and said to him, "My master, would you like me to purchase a city or two for you?" He said: Yes. Immediately, Rabbi Tarfon stood up and gave him four thousand gold dinar; Rabbi Akiva took them and distributed them to the needy. After some time, Rabbi Tarfon found him and said to him, "Akiva, where are the cities you purchased for me?" He took him by the hand and brought him to the beit midrash, and brought a Tehillim and put it before them. They read along until they reached this verse: "He scattered funds for the needy, his righteousness stands forever, his pride will be elevated in honour." Rabbi Tarfon stood and kissed him on the head...

Rabbi Akiva's philosophy

14. Talmud, Chagigah 12a

שאל רבי ישמעאל את רבי עקיבא כשהיו מהלכין בדרך אמר ליה אתה ששימשת את נחום איש גם זו עשרים ושתים שנה... Rabbi Yishmael asked Rabbi Akiva, when they were travelling: You served Nachum Ish Gam Zu for 22 years...

15. Talmud, Berachot 60b-61a

וכן תנא משמיה דרבי עקיבא: לעולם יהא אדם רגיל לומר 'כל דעביד רחמנא לטב עביד,' כי הא דרבי עקיבא דהוה קאזיל באורחא מטא לההיא מתא, בעא אושפיזא, לא יהבי ליה, אמר 'כל דעביד רחמנא לטב.' אזל ובת בדברא והוה בהדיה תרנגולא וחמרא ושרגא. אתא זיקא כבייה לשרגא, אתא שנרא אכליה לתרנגולא, אתא אריה אכלא לחמרא. אמר 'כל דעביד רחמנא לטב.' ביה בליליא אתא גייסא שבייה למתא אמר להו "לאו אמרי לכו כל מה שעושה הקב"ה הכל לטובה?"

And so it was taught in the name of Rabbi Akiva: One should be accustomed to say, "All that Gd does, Gd does for the good." Like when Rabbi Akiva was travelling, and he arrived at a town. He sought a place to stay, but they did not give him. He said, "All that Gd does is for the good." He went and slept in the wilderness; he had a rooster, a donkey and a lamp with him. Wind came and blew out the lamp, a cat came and ate the rooster, a lion came and ate the donkey. He said, "All that Gd does is for the good." That night, armed men came and looted the town. He said to them, "Didn't I tell you – all that Gd does is for the good?"

16. Talmud, Berachot 61b

?כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה בכל נפשך אפילו נוטל את נשמתך אמרתי מתי יבא לידי ואקיימנו ועכשיו שבא לידי לא אקיימנו? My whole life, I was pained by this verse, "with your entire life" – even if He takes your life. I said, "When will this come to my hand, and I will fulfill it?" Now that it has come to my hand, shall I not fulfill it?

17. Talmud, Makkot 24a-b

וכבר היה ר"ג ורבי אלעזר בן עזריה ורבי יהושע ורבי עקיבא מהלכין בדרך ושמעו קול המונה של רומי מפלטה ברחוק מאה ועשרים מיל והתחילו בוכין ורבי עקיבא משחק...

One time, Rabban Gamliel, Rabbi Elazar ben Azaryah, Rabbi Yehoshua and Rabbi Akiva were walking on the road, and they heard the masses of Rome from a distant plaza, 120 mil away. They began crying, and Rabbi Akiva laughed...

18. Talmud, Nedarim 49b

. זימנא הדא גזר רבן שמעון בן גמליאל תעניתא, ר' יהודה לא אתא לבי תעניתא. אמרין ליה: לא אית ליה כסויא. שדר ליה גלימא ולא קביל
Once Rabban Shimon ben Gamliel decreed a fast; Rabbi Yehudah did not come to the site of the fast. They said to him:
He doesn't have clothing. He sent a cloak to him – but [Rabbi Yehudah] did not accept it.

19. Talmud, Megillah 28a

שאל רבי עקיבא את רבי נחוניא הגדול: במה הארכת ימים?... אמר לו מימי לא קבלתי מתנות, ולא עמדתי על מדותי, וותרן בממוני הייתי. שאל רבי עקיבא את רבי נחוניא הגדול: במה הארכת ימים?... אמר לו מימי לא קבלתי מתנות, וותרן בממוני הארכת ימים?... He said: I never accepted gifts, and I never stood on ceremony, and I was generous with my money.

20. Avot d'Rabbi Natan I 6

מה היה תחלתו של רבי אליעזר בן הורקנוס? בן עשרים ושתים שנה היה ולא למד תורה. פעם אחת אמר אלך ואלמוד תורה לפני רבן יוחנן בן זכאי. א"ל אביו הורקנוס אי אתה טועם עד שתחרוש מלא מענה. השכים וחרש מלא מענה. אמרו אותו היום ערב שבת היה הלך וסעד אצל חמיו וי"א לא טעם כלום מו' שעות של ערב שבת עד ו' שעות של מוצאי שבת. כשהוא הולך בדרך ראה אבן הרימה ונטלה ונתנה לתוך פיו וי"א גללי הבקר היה. הלך ולן באכסניא שלו. הלך וישב לו לפני רבן יוחנן בן זכאי בירושלים עד שיצא ריח רע מפיו אמר לו רבן יוחנן בן זכאי אליעזר בני כלום סעד היום. שתק. שוב א"ל ושתק. שלח וקרא לאכסניא שלו א"ל כלום סעד אליעזר אצלכם. אמרו לו אמרנו שמא אצלכם היה סועד ביני וביניכם אבדנו את רבי אליעזר מן האמצע. א"ל כשם שיצא לך ריח רע מפיך כך יצא לך שם טוב בתורה. שמע עליו הורקנוס אביו שהיה לומד תורה אצל רבן יוחנן בן זכאי אמר אלך ואדיר אליעזר בני מנכסיי עכשיו כל בני מנכסי... עד שלא הגיע [עת] לצאת עמד הורקנוס אביו על רגליו ואמר רבותי אני לא באתי אלא להדיר אליעזר בני וכל אחיו פטורין ואין להן בהן כלום:

What was the beginning for Rabbi Eliezer ben Hyrcanus?

He was 22 years old and he had not studied Torah. Once, he said, 'I will go learn Torah before Rabban Yochanan ben Zakkai.' His father Hyrcanus told him, 'You will not taste food until you plow a full measure.' He woke early and plowed a full measure.

They say that this day was Friday, and he went to eat at his father-in-law; alternatively, he ate nothing from midday Friday until midday on Sunday. When he was traveling he saw a stone, hallucinated, picked it up and put it in his mouth. Alternatively, it was cattle dung.

He stayed at a host, and went to sit before Rabban Yochanan ben Zakkai in Yerushalayim until a bad smell came from his mouth. Rabban Yochanan ben Zakkai said to him, 'Eliezer, my son, didn't you eat today?' He was silent.

Rabban Yochanan ben Zakkai called the host and asked, 'Did Eliezer eat with you at all today?' They said, 'We thought he was eating with Rebbe.' He said, 'And I thought he ate with you! Between us, we lost R' Eliezer in the middle!' Rabban Yochanan ben Zakkai said to him: Just as a bad smell went forth from your mouth, so a good name in Torah should go forth for you.

His father Hyrcanus heard that he was learning Torah with Rabban Yochanan ben Zakkai; he said, 'I will vow that my son Eliezer not benefit from my property!'...

Before the time came for him to depart, his father Hyrcanus stood and declared, 'My masters, I came only to vow that my son Eliezer not benefit from my property; now, all of my property is given to my son Eliezer, and all of his brothers have no share at all.'

21. Talmud, Bava Batra 10a

וזו שאלה שאל טורנוסרופוס הרשע את ר"ע: אם אלקיכם אוהב עניים הוא מפני מה אינו מפרנסם? א"ל כדי שניצול אנו בהן מדינה של גיהנם.

Wicked Turnus Rufus asked Rabbi Akiva: If your Gd loves the needy, why doesn't he support them? He said: So that we should be saved from Gehennom through them.

22. Talmud, Erchin 28a

מעשה באחד שבקש לבזבז יותר מחומש ולא הניחו לו חבריו. ומנו? רבי ישבב. ואמרי לה רבי ישבב, ולא הניחו לו חביריו. ומנו? רבי עקיבא.

Once, someone wished to spend more than 20% [for tzedakah], and his friend didn't let him. Who was [the friend]? Rabbi Yeshevav. And some say [the donor] was Rabbi Yeshevav, and his friend didn't let him. And who was [the friend]? Rabbi Akiva.

23. Rambam to Mishnah Avot 3:15

המעלות לא יושגו לפי שעור גודל המעשה, אלא לפי רוב מספר המעשה... משל זה, שהאדם אם יתן למי שראוי אלף דינר, בפעם אחת ולאיש אחד, לא תושג לו מעלת הנדיבות בזה המעשה האחד הגדול, כמו שתושג למי שיתנדב אלף פעמים באלף דינר, ויתן כל דינר מהם על אד הודירות

Great qualities will not be achieved via great deeds, but via a great number of deeds... For example: One who gives 1,000 dinar to a suitable recipient, once, to one person, will not achieve generosity via this one great deed, as will one who gives 1,000 dinar over one thousand occasions, each one generously.

24. Review questions

- (1) What was Rabbi Akiva's philosophy about money when he was needy?
- (2) How did Rabbi Akiva become wealthy?
- (3) When he became wealthy, what was Rabbi Akiva's attitude to giving tzedakah?
- (4) When he became wealthy, what was Rabbi Akiva's advice about receiving tzedakah?
- (5) How did Rabbi Akiva's advice regarding receiving tzedakah relate to his philosophy regarding his own suffering?